

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БЭЙРЭКЁТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР №11

Бэйрэктамак ав.

"25" ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэктамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турыйндағы нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турыйнда»гы 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2008 елның 26 декабрендәге «Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турыйнда»гы 294-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турыйнда»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Ютазы муниципаль районы Бэйрэктамак авыл жирлеге Советының 2019 елның 17 июлендәге 8 санлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэктамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Ютазы муниципаль районы Бэйрэктамак авыл жирлеге Советы карар қылды:

1. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэктамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турыйндағы нигезләмәне расларга

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэктамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә маҳсус мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәгә адрес буенча : <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимиите һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталын «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru>.

3. Элеге каар рәсми халыкка игълан ителгән вакыттан, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Ютазы муниципаль районы Бэйрэктамак авыл жирлеге башлыгы итеп йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Бэйрэктамак авыл жирлеге

Ф.В.Әхмәтов

2021 елның “25” ноябренә
Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районны
Бәйрәтамак авыл жирлеге
Советының 11 санлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының “Бәйрәтамак авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының «Бәйрәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - муниципаль контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәтамак авыл жирлеге Советының 2021 елның 12 июлендәге 6 санлы карары белән расланган (алга таба-төзекләндерү кагыйдәләре) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба-контрольдә тотылуучы затларның) территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен, инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларның һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең һәркем өчен ачык булын тәэмин итүгә карата таләпләрне (алга таба - мәжбүри таләпләр) үтәве муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) белән килештереп гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законда каралган чаралардан (алга таба - контроль (күзәтчелек) чараларыннан) контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрә.

1.5. Вәкаләтле орган исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазифаи затлар башкара: Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше булеге башлыгы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше булеге башлыгы (алга таба - вазыйфаи зат). Күрсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә муниципаль контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31

июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә контролълек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар хокуклы, бурычлы һәм җаваплы.

1.6. Муниципаль контролъне гамәлгә ашыру, профилактик чараларны, контролъ чараларны оештыру һәм үткәру белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролъ турында»гы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.7. Вәкаләтле орган үз эченә алган төзекләндерү қагыйдәләрен үтәүне муниципаль контролъдә tota:

1) ябын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган маxsus билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм төзекләндерү қагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэмин итү, җәяүлеләр иминлеген һәм җәяүлеләренең, шул исәптән Инвалиларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәэмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән, яки рекреацион территориядә урнаштырмау, төзекләндерү қагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чаралары белән гомуми файдалану территорияләренең пычрануына юл куймау турында;

3) кышкы чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориисен җыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөнгеләрен чистарту буенча чаралар үткәруне контролъдә тотуны да кертеп;

4) җәйге чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориисен җыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләштерү, аларның учакларын бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) маxsus янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кису (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кису билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда төзекләндерелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны җыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл қуймау турында таләпләр.

Вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан аларның компетенцияләре чикләрендә контролълек итәргә вәкаләтле орган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләрнең үтәлешен контролъдә тота,

1.8. Төзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив җайламналар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр анлашыла.

Төзекләндерү объектлары астында хәзерге хәлдә төзекләндерү эшләре алыш барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзекләндерү эшләре алыш барыла торган территорияләр анлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чeltәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистралыләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннар өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Уратып алучы корылышлар булып, коймалар, капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар анлана.

2. Муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда саклана торган законлы кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычлары белән идарә итү

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контролъне гамәлгә

ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү һәм бәяләү системасы кулланылмый. Барлык планлы контроль (кузәтчелек) чарапары һәм планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарапар, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Профилактика чарапары контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотучы затларга житкерү очен шартлар тудыру, аларны үтәү ысууллары турында мәгълүматны арттыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау профилактика чарапары үткәру юлы белән ел саен вәкаләтле орган тарафыннан саклана торган зыян китерү куркынычларын профилактикалау программы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

Зыян китерү куркынычын профилактикалау буенча расланган программа Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимиите һәм жирле үзидарә органнарының «Рәсми Татарстан» бердәм порталы составында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча урнаштырыла: <http://jutaza.tatarstan.ru> (алга таба - район сайты).

Вәкаләтле орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чарапар да уздыра.

3.3. Муниципаль контролльне гамәлгә ашыру қысаларында 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 45, 46, 47, 49, 50 маддәләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан профилактик чарапар үткәрелә:

- 3.3.1. Мәгълүмат бирү.
- 3.3.2. Хокук куллану практикасын гомуиләштерү.
- 3.3.3. Сак булу турында игълан бирү.
- 3.3.4. Консультация бирү.
- 3.3.5. Профилактик визит.

3.4. Вәкаләтле орган, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 46 маддәсендәгэ 3 өлеше нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны район сайтында, массакүләм мәгълүмат чарапарында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

3.5. Хокук куллану практикасын гомуиләштерү вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелгән тикшеру чаралары һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау, шулай ук кергән мөрәҗәгатьләрне анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла. Хокук куллану практикасын гомуиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган елына кимендә 1 тапкыр Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомуиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә, ул мәжбүри тәртиптә гавами фикер алышулар уза. Доклад Башкарма комитет житәкчесе каары белән раслана. Узган елда муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомуиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад 1 февральгә кадәр район сайтында урнаштырыла.

3.6. Профилактика чараларын үткәргәндә вәкаләтле орган гражданнар, оешмалар белән бары тик 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән очракларда гына хезмәттәшлек итә.

Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек алып барыла торган профилактик чаралар бары тик контрольдә тотылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китеругә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрү турында каарлар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү турында Карап кабул итү өчен, хәбәр жибәрә.

3.7. Мәжбүри таләпләрне бозулар турында тиешле мәгълүматлар булганда, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозган очракта, профилактик чаралар үткәргәндә, контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү иғылан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

Кисәтүнең вәкаләтле органы тарафыннан куллану тәртибе 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 49 маддәсендәге 2-5 өлешләре белән жайга салына.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүгә карата каршылыкларны бирү һәм аларны карап тикшерү:

3.8.1. Мәжбүри таләпләрне (алга таба - кисәтү) бозуга юл куймау турында кисәтүне карау нәтижәләре буенча контрольлек итүче зат тарафыннан вәкаләтле органга каршылыклар бирелергә мөмкин.

3.8.2. Каршылыкларда түбәндәгеләр күрсәтелә:

3.8.2.1. Шәхси эшмәкәр һәм гражданиның исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса).

3.8.2.2. Салым туләүченең идентификация номеры-юридик зат, шәхси эшмәкәр.

3.8.2.3. Контрольдә тотучы зат адресына жибәрелгән кисәтү көне һәм саны.

3.8.2.4. Контрольдә тотучы затның кисәтүдә күрсәтелгән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү, алар мәжбүри таләпләрне бозуга китеэр яки китерә ала.

3.8.3. Каршылыклар контрольлек итүче зат тарафыннан көгазь рәвештә почта аша вәкаләтле органга жибәрелә яисә гади электрон имза белән имзаланган яки гражданиның квалификацияле электрон имzasы белән көчәйтелгән электрон имzasы белән имзаланган электрон документ рәвешендә, вәкаләтле органның электрон почтасы адресына яисә кисәтеп күрсәтелгән ысууллар белән эш итәргә вәкаләтле затның hәм шәхси эшкуарның квалификацияле электрон имzasы белән көчәйтелгән электрон имzasы белән жибәрелә.

3.8.4. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата каршылыкларны карый, карау йомгаклары буенча контрольлек итүче затка каршылыклар алган көннән 20 эш көне эчендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне hәм таләпләрне бозуга юл куймау, юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан мондый кисәтү hәм аларны карау өчен мондый кисәтү үтәлеше турында Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 10 февралендәге "Муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне hәм таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү төзү hәм жибәрү кагыйдәләрен раслау, юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мондый кисәтү hәм аларны карау өчен каршылыклар бирү, мондый кисәтү үтәлеше турында хәбәрнамәләр бирү турында»гы 166 санлы карапы белән расланган мондый кисәтү үтәлеше турында хәбәрнамәне төи hәм жибәрә. Каршылыкларны карау нәтиҗәләре мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру hәм уздыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан кулланыла.

3.8.5. Вәкаләтле орган үзе игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала hәм башка профилактик чаралар hәм контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.9. Консультация бирү.

3.9.1. Муниципаль контрольне оештыру hәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча консультация бирү (аңлатмалар) вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затларның hәм аларның вәкилләренең мөрәжәгатьләре буенча түләү алышмыйча башкарыла.

3.9.2. Консультация вәкаләтле органның вазыйфаи заты телдән телефон аша, видеоконференц-элемтә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чаралары уздыру барышында, шулай ук язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

3.9.3. Телдән hәм язма формада консультация бирү түбәндәгә мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

3.9.3.1. Вәкаләтле орган компетенциясе.

3.9.3.2. Мәжбүри таләпләрне үтәү.

3.9.3.3. Контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру.

3.9.3.4. Жаваплылык чараларын куллану.

3.9.4. Консультация нәтиҗәләре буенча контрольдә тотылучы затларга hәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән вакытларда язма жавап бирү турында запрос жибәрергә хокуклы.

3.9.5. Вәкаләтле органның вазыйфаи заты консультацияләүне гамәлгә ашырганда, Россия Федерациясе законнары нигезендә аның белән керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

3.9.6. Консультация барышында вәкаләтле органның вазыйфаи затларының, контроль (күзәтчелек) чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль (күзәтчелек) чарасына, каарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълумат, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелми.

3.9.7. Консультация барышында вәкаләтле органның танылган вазыйфаи затына булган мәгълумат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль (күзәтчелек) органыннан файдаланылырга тиеш түгел.

3.9.8. Вәкаләтле орган консультацияләр исәбен алып бара.

3.9.9. Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиллы мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр район сайтында вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты кул күйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.10. Профилактик визит.

3.10.1. Профилактик визит вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференция-элемтә аша үткәрелә.

3.10.2. Профилактик визит барышында вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотучы затка консультация бирелә, шулай ук контроль объектларын риск категориясенә керту өчен кирәkle белешмәләр жыю гамәлгә ашырыла.

3.10.3. Мәжбүри профилактик визит билгеле бер өлкәдә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүчеләр тарафыннан контрольлек итүче затларга карата гамәлгә ашырыла.

3.10.4. Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольлек итүче затка вәкаләтле орган тарафыннан аны үткәрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.10.5. Контрольлек итүче зат, аны үткәрү көненә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, вәкаләтле органга бу хакта хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

3.10.6. Мәжбүри профилактик визит елына 1 тапкырдан да ким булмаган күләмдә гамәлгә ашырыла.

3.10.7. Мәжбүри профилактик визитны гамәлгә ашыру вакыты 1 эш көне тәшкүл итә.

3.10.8. Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турсында курсәтмәләр бирелә алмый. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характеристына ия.

3.10.9. Профилактик чаалар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китеругә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чаалары үткәрү турсында каарлар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чаалар үткәрү турсында Каар кабул итү өчен, хәбәр жибәрә.

4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итүгэ Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган түбәндәге планлы контроль (күзәтчелек) чараплар һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар үткәрә:

4.1.1. Инспекция визиты.

4.1.2. Рейд тикшерүе.

4.1.3. Документар тикшерү.

4.1.4. Күчмә тикшерү.

4.2. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (күзәтчелек) чараплар (алга таба - контроль (күзәтчелек) чараплар үткәрелә:

4.2.1. Күчмә тикшерү.

4.3. Барлық планлы контроль (күзәтчелек) чараплары һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

4.4. 4.1 пунктында билгеләнгән контроль (күзәтчелек) чараплар үткәрү өчен башкарма комитет житәкчесе тарафыннан карап (курсәтмә) кабул ителә:

4.4.1. Карап кабул иту көне, вакыты һәм урыны.

4.4.2. Кем тарафыннан карап кабул ителде.

4.4.3. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрүгә нигезләмә.

4.4.4. Контроль тәре.

4.4.5. Вазыйфаи затның (вазыйфаи затларның, шул исәптән вазыйфаи затларның, контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрүгә вәкаләтле (вазыйфаи затларның) вазыйфаи затларның, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарапларын үткәрүгә жәлеп ителә торган белгечләрнең, эксперtlарның исем-фамилияләре, исемнәре (булганды), мондый чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме.

4.4.6. Контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган контроль объекты.

4.4.7. Контрольлек (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган башка контроль объектларының урнашу адресы.

4.4.8. Гражданиның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яки оешма исеме, оешма адресы (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләр), аңа карата контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган контроль объектының мәжбүри таләпләренә туры килү өчен жаваплы.

4.4.9. Тикшерү (күзәтчелек) чарасының тәре.

4.4.10. Контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында башкарыла торган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлеге.

4.4.11. Тикшерү (күзәтчелек) чарасының тәре.

4.4.12. Тикшерү битләре, әгәр аларны куллану мәжбүри булса.

4.4.13. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү көне, шул исәптән контрольдә тотылучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты.

4.4.14. Граждан, оешма тарафыннан бирелә торган документлар исемлеге мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк.

4.4. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турындагы карап (курсәтмә) башкарма комитет житәкчесе тарафыннан кабул ителә һәм имзалана.

4.6. Контроль (күзәтчелек) чараплары бердәм реестрга аны формалаштыру һәм алыш бару кагыйдәләре белән билгеләнгән белешмәләр керткәннән соң башлана.

Контроль (күзэтчелек) чарапары үткәргендә фото -, видеога төшеру чарапары кулланыла.

4.7. Инспекция визиты.

4.7.1. Инспекция визиты конкрет контрольлек итүче зат һәм (яки) контрольлек итүче затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча контроль объектының хужасы (кулланучы) белән үзара бәйләнештә башкарыла.

4.7.2. Инспекция визиты барышында түбәндәгे контроль (күзэтчелек) гамәлләр рөхсәт ителә:

4.7.2.1. Карау.

4.7.2.2. Сораштыру.

4.7.2.3. Язмача аңлатма алу.

4.7.2.4. Мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының урнашу (эшчәнлек алыш бару) урынында булырга тиеш булган документларны таләп иту.

4.7.3. Инспекция визиты контрольлек итүче затка һәм контроль объектының милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

4.7.4. Инспекция визитын үткәру вакыты бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.5. Контрольдә тотучы затлар яки аларның вәкилләре вазыйфаи затның Биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

4.7.6. Планлы һәм планнан тыш инспекция визиты прокуратура органдары белән 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясенә дәүләт контроле (күзэтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алыш қына килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

4.8. Рейд тикшерүе.

4.8.1. Рейд тикшерүе контроль объектына ия булган, аның белән идарә итә торган барлык контрольдә тотылучы затларга, яисә билгеле бер территориядә эшчәнлек алыш баручы яки гамәл қылучы контрольдә тотылучы затларның чикләнмәгән даирәсенә карата, алар тарафыннан мәжбүри таләпләренең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.8.2. Рейдларны үткәру контроль (күзэтчелек) чарапарын үткәру турындагы карап нигезендә, контроль (күзэтчелек) чарапарын үткәрүгә (кирәк булганда) җәлеп ителә торган экспертилар, белгечләр катнашында, уртак (ведомствоара) контроль (күзэтчелек) чарасы формасында (кирәк булганда) тормышка ашырыла.

4.8.3. Рейд барышында түбәндәгे Контроль (күзэтчелек) гамәлләр рөхсәт ителә:

4.8.3.1. Карау.

4.8.3.2. Сораштыру.

4.8.3.3. Язмача аңлатма алу.

4.8.3.4. Документлар таләп иту.

4.8.3.5. Экспертиза.

4.8.4. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек итү срогы 1 эш көненән дә артмаска тиеш.

4.8.5. Рейд барышында вазыйфаи затлар житештерү объектларында булган гражданнар белән хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

4.8.6. Тикшерү объектлары булган һәм (яки) рейд тикшерүе үткәрелә торган территориядәге контрольлек итүче затлар рейд барышында вазыйфаи затларга рейд тикшерүе үткәру турында карапда күрсәтелгән территориягә һәм башка объектларгаtotкарлыксыз керә алудын тәэмин итәргә тиеш.

4.8.7. Рейд барышында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тиешле зат (вазыйфаи затлар) бозуга юл куйган һәр контрольләнүче затка карата акт төзи (төзи), шул ук вакытта контрольнең барлык нәтиҗәләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

4.9. Документар тикшерү.

4.9.1. Документар тикшерү вәкаләтле органның урнашу урыны буенча үткәрелә, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм Вәкаләтле органның мәжбүри таләпләрен һәм каарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.9.2. Документар тикшерү барышында контрольлек итүче затларның вәкаләтле орган карамагында булган документлары, алдагы контролль (күзәтчелек) чаралары нәтиҗәләре, административ хокук бозулар турында эшләрне карау материаллары һәм муниципаль контрольнең әлеге контрольлек итүче затларына карата гамәлгә ашырылган нәтиҗәләр турында башка документлар карала.

4.9.3. Инспекция визиты барышында түбәндәгे контроль (күзәтчелек) гамәлләр рөхсәт ителә:

4.9.3.1. Язмача аңлатма алу.

4.9.3.2. Документлар таләп итү.

4.9.4. Вәкаләтле орган карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, вәкаләтле орган контрольлек итүче зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәkle башка документларны тапшыру таләбен жибәрә. Әлеге таләп алынганнан соң 10 эш көне эчендә контрольлек итүче зат әлеге таләпләрдә күрсәтелгән документларны вәкаләтле органга жибәрергә тиеш.

4.9.5. Әгәр дә документар тикшерү барышында контрольдә тотучы зат тарафыннан тапшырылган документларда хаталар һәм (яки) каршылыклар ачыкланган булса, әлеге документлардагы мәгълүматларның, Вәкаләтле органда булган документлардагы һәм (яки) муниципаль контролльне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәве ачыкланган булса, хаталар, каршылыклар һәм мәгълүматларның туры килмәве турындагы мәгълүмат 10 эш көне эчендә кирәkle аңлатмаларны тапшыру таләбе белән контрольдә тотучы затка жибәрелә. Вәкаләтле органга ачыкланган хаталарга һәм (яисә) тапшырылган документлардагы каршылыкларга карата аңлатмаларны һәм (яисә) әлеге документлардагы белешмәләрнең, вәкаләтле органдагы документларның һәм (яки) муниципаль контролльне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәвенә карата

житкерүче контролълек итүче зат өстәмә рәвештә вәкаләтле органга тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

4.9.6. Документар тикшеру уздырганда документар тикшеру предметы булмаган мәгълүматлар һәм документлар, шулай ук вәкаләтле орган тарафыннан контролльдә тотучы заттан алышырга мөмкин булган белешмәләр һәм документлар таләп ителми.

4.9.7. Документар тикшеру үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.9.8. Планнан тыш тикшеру 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ Федераль законның 72 маддәсенең 9 өлешенә ярашлы прокуратура органнары белән килештерелмичә үткәрелә.

4.10. Күчмә тикшеру.

4.10.1. Күчмә тикшеру житештерү объектларына ия һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контролълек итүче зат белән мондый зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук вәкаләтле орган каарлары үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.10.2. Күчмә тикшеру контролълек итүче затның яки контролъ объектының урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

4.10.3. Планнан тыш тикшеру бары тик прокуратура органнары белән килештереп, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ Федераль законның 57 маддәсендәге 1 өлешнең 6 бүлеге һәм 66 маддәнең 12 өлеше нигезендә аны үткәру очракларыннан тыш, үткәрелергә мөмкин.

4.10.4. Күчмә тикшеру үткәру турында контролълек итүче затка күчмә тикшерүне үткәру турындагы каарның күчермәсен ул тәртиптә 24 сәгатьтән дә соңга калмыйча жибәрү юлы белән хәбәр ителә.

4.10.5. Документар тикшеру үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшеру барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

4.10.6. Инспекция визиты барышында түбәндәгे контролъ (кузәтчелек) гамәлләр рөхсәт ителә:

4.10.6.1. Караву.

4.10.6.2. Сораштыру.

4.10.6.3. Язмача аңлатма алу.

4.10.6.4. Документлар таләп иту.

4.10.6.5. Экспертиза.

4.11. Күчмә тикшеру.

4.11.1. Күчмә тикшеру контролълек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен визуаль бәяләү максатларында башкарыла.

4.11.2. Күчмә тикшеру объектлар һәм территорияләр урнашу урыны буенча үткәрелә.

4.11.3. Күчмә тикшеру барышында вазыйфаи зат контролъ объектларын һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсендә булу өчен ачык) карап чыгарга хокуклы.

4.11.4. Күчмә тикшеру контролълек итүче затка мәгълүмат бирмичә үткәрелә.

4.11.5. Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объект) күчмә тикшерү уздыру вакыты 1 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.11.6. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында каралган караплар кабул ителми.

4.11.7. Күчмә тикшерү планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарасы формасында үткәрелергә мөмкин.

5. Контроль (кузәтчелек) чараплар нәтижәләре

5.1. Контроль (кузәтчелек) чараплары нәтижәләре булып контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту турынdagы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) вәкаләтле орган тарафыннан 2020 елның 31 июленнән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешендәге 2 пунктында каралган чарапларны куллану тора.

Контроль (кузәтчелек) чарасының нәтижәләрен рәсмиләштерү, контроль (кузәтчелек) чарасының нәтижәләре белән танышу, контроль (кузәтчелек) чарасы актына карата каршылыкларны бирү 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 16 бүлгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль (кузәтчелек) чараплар нәтижәләре буенча кабул ителә торган караплар:

5.2.1. Контроль (кузәтчелек) чарапларын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (кузәтчелек) чарапларның бердәм реестрина кертелә. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чараплар үткәрү турынdagы мәсьәләне карау.

5.2.2. Контроль (кузәтчелек) чарапларын үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, вәкаләтле орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә үтәлергә тиеш:

5.2.2.1. Контроль (кузәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган бозуларны бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) законда саклана торган кыйммәтләргә зиян китерүне (зиян китерүне) булдырмау буенча чараплар үткәрү турында, шулай ук 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законда каралган башка чарапларны күрсәтеп күрсәтмә бирергә.

5.2.2.2. Тикшерү (кузәтчелек) чарасын үткәргәндә, гражданнарга, оешмаларга контроль объектына ия һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлеге, контроль объектыннан файдаланучы һәм (яки) аннан файдаланучы

оешма эшчәнлеге, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарапарын үткәргендә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданнарга, оешмаларга мәгълүмат житкерү турында судка мөрәҗәгать иткәнче, Россия Федерациясе законнарында каралган чарапарны кичекмәстән кабул итәргә алар тарафыннан башкарыла торган эшләр, биналар, корылмалар һәм башка шундый объектлардан файдалану, курсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыра, ә бу зыян китергән.

5.2.2.3. Тикшерү (күзәтчелек) чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чарапар күрергә кирәк.

5.2.2.4. Мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чарапар күрү.

5.2.2.5. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чарапар үткәру турындагы мәсьәләне карау.

5.3. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә:

5.3.1. Тикшерү (күзәтчелек) чарасы үткәргән вазыйфаи затларның фамилияләре, исемнәре, этисенең исеме (булганда).

5.3.2. Бирү көне.

5.3.3. Контроль объектының адреслы мәгълүматлары.

5.3.4. Күрсәтмә бирелә торган затның исеме.

5.3.5. Бозылган норматив-хокук актлары.

5.3.6. Төзәтү таләп ителә торган кагыйдә бозуны тасфирлау.

5.3.7. Кагыйдә бозуларны бетерү вакыты.

5.4. Тикшерү (күзәтчелек) чарасын үткәрү, (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча контролльек итүче зат булмау сәбәпле, йә контролльек итүче зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә контролльек итүче затның контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, вазыйфаи зат сәбәпләрен күрсәтеп, контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү мөмкинлеге турында акт төзи һәм контролльек итүче затка 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы Федераль законның 21 маддәсендәгә 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфаи зат контролльек (күзәтчелек) чарапары кысаларында контролльек (күзәтчелек) чарапары үткәрү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контролльек (күзәтчелек) гамәлләр кылышыга хокуклы.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән очракта вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты контролльек итүче затка карата, контролльек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә, шундый ук контролльек (күзәтчелек) чара үткәрү турында Карап кабул итәргә хокуклы.

6. Вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына)

вәкаләтле орган каарларына шикаять белдерү

6.1. Вәкаләтле орган каарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукуна контролълек итүче зат ия, аңа карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законның 40 маддәсендәге 4 өлешендә күрсәтелгән каарлар кабул ителгән (яисә гамәл кылмаган) зат ия.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль рәвеше турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, кулланыла.

7. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмияте

7.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нәтижәлелек һәм нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына тубәндәгеләр керә:

7.1.1. Муниципаль контрольнең закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган төп күрсәткечләре, тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе, алар буенча вәкаләтле орган тәэммин итәргә тиеш.

7.1.2. Күрсәтелгән өлкәдә контроль эшчәнлеге мониторингы, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары куләме арасындагы чагыштыруны характерлаучы сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган контроль төрләренең индикатив күрсәткечләре, шулай ук контрольдә тотылучы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсе.

7.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

- мәжбүри таләпләрне бозу очраклары арасыннан бетерелгән бозулар өлеше - 50%;

- чираттагы календарь елына планлы контроль чараплар үткәру планын үтәү өлеше - 100%;

- контроль органы һәм (яки) аның вазыйфаи заты гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләрнең өлеше - 10%;

- контроль чарапларның гамәлдән чыгарылган нәтижәләре өлеше - 10%;

- нәтижәләр буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чараплар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чараплары күрелмәгән - 5%;

- тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд каарларының өлеше - 75%;

- административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган каарларның контроль органы тарафыннан чыгарылган каарларның гомуми саныннан, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 маддәләре нигезендә юкка чыгарылган каарлардан тыш - 5%.

7.3. Индикатив күрсәткечләр:

- планлы тикшерү чаралары саны;
- планнан тыш тикшерү чаралары саны;
- контроль чарасы актына карата көргөн мөрәжәгатьләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бетерүләрне бозу саны.

7.4. Вәкаләтле орган ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба

- еллык доклад) әзерләүне гамәлгә ашыра, ул төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләр һәм индикатив күрсәткечләр турында белешмәләр, шул исәптән профилактик чараларның һәм контроль (кузәтчелек) чараларының төп күрсәткечләргә ирешүгә йогынтысы турында.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ санлы Федераль законның 30 маддәсендәге 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә жавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча район сайтында урнаштырыла.